

A TENGERPART

POLITIKAI NAPILAP

VII. évfolyam.

FIUME, szombat 1910. október 15.

235 szám.

Szerkesztőség és kiadóhivatal (telefonszám 229.)
Vicolo dell' Ospedale, Wurzer ház I. emelet.

Felelős szerkesztő:

MURAI JENŐ.

Előfizetési ár:
Egész évre 24 kor. Negyedévre 6 kor.
Félévre 12 kor. Egy óra 2 kor.
Egyes szám ára helyben 3 fillér.
Hivatalos hirdetések 6 hasábos petit sorja 40 fillér.

Nyomda telefonszáma (sürgős esetekben) 932.

A koalíció életrajza.

E címmel egy „Göncöl“ álnév alá rejtőző szerzőtől egy 12 éves könyv hagyta el tegnap a sajtót, a mely részletesen foglalkozik a letűnt koalíció viselt dolgaival. Nem vagyunk barátjai az ilyen kipellengérezésnek, sőt a ma hatalmon levő kormány, a mely a közléstől bizonyára nem áll távol, sem tudja még, hogy milyen nekrológot fognak róla írni a jövő „Göncöl“-jei, de azért érdekes olvasmányul leközlünk lapunk mai és holnapi számában egy-egy fejezetet a műből.

Nyeregben vagyunk! A szó Holló Lajos-tól ered, aki pedig tragikus módon a maga személyére nézve mindvégig sem tudott a nyeregbe jutni.

De a legtalálóbban ez a szó jellemezte a kormányra jutott koalíció hangulatát. Nem gondoltak ők akkor semmivel, csak a valahára megkerített hatalom alapos kiélvezésével. Eddig gyalogszerrel, toprongyosan bandukoltak az ellenzéki politika rögzös országútján, záporban, hóban, főrgatásban. S most, most a hatalom délceg paripáján, a miniszterség fényes köntösében, a nemzeti bizalom és a királyi való megbékülés ragyogó verőfényében lovagoltak.

Hová?

A saját politikai rendszerük csődjébe.

Amikor a kormányzást elvállalták, ők már tudtak mindent s nem hittek többé semmit. A nemzet ellenben nem tudott semmit s még lelkes bizalommal hitt bennük.

Ha ebben a helyzetben a politikai tisztesség és a lelkiismeret szavára hallgatnak, így kellett volna a nemzethez szólaniok:

— Belevittük az országot egy végzetes küzdelembe. Jóhiszemű lelkesedésből tettük; de könnyelműen. Mielőtt a koronát a sorompóba hívtuk volna, nem vizsgáltuk meg, mennyi erővel rendelkezünk mi s mennyivel az ellenfél. Hittük, hogy győzni lehet s tehát számítottunk rá, hogy győzni fogunk. Harc közben azután kiderült, hogy a gyöngébbik fél mi vagyunk. A korona mellett volt a tulerő. Velünk csak a képviselőházi többség és a törvényhatóságok voltak, meg a magyarságnak azok a társadalmi rétegei, amelyek a nemzeti eszmének mindent alá tudnak rendelni. Ellenünk voltak itthon a nemzetiségek, a nemzeti eszme kedvéért a saját politikai jogaik kiküzdéséről lemondani nem akaró munkástömegek, továbbá határainkon egész Ausztria, a korona parancsai iránt feltétlenül engedelmes hadsereg és a monarchia belső konszolidálásában erősen érdekelt európai közvélemény. Ha ezt a számítás megtegyük kellő időben, a harcra nem tüzeltek volna a nemzetet, amint nem tüzelte, sőt óvta a küzdelemtől a szabadelvűpárt, amelynek óvatosságát és lelkiismeretességét az események igazolták, de a melyet mi könnyelmű felhevülésünkben eltiportunk. Mikor azután

már javában zajlott a harc, akkor kellett belátnunk, hogy itt győzni nem lehet. Vítettük a küzdelmet addig, amíg becsülettel vihettük. Egy-egy összeütközés után próbálkoztunk is olyan békekötéssel, amely a nemzeti aspirációk legalább szerény részének valószínűsítését hozta volna. Ám a kísérletek meghiusultak, mert az ellenfél ismerte az erejét már akkor, amikor mi még nem ismertük a gyöngeségünket. Ám most már ismerjük. És tehát elállunk a további harctól. És megmondjuk nyíltan az országnak, hogy nem tudunk elérni semmit. Még annyit sem, amennyivel az ellenfél a harc kezdete előtt önként kínálta meg minket. És mégis megszüntetjük a harcot.

Aki minket érte ócsárolni akar, ám nevezze ezt kapitulációnak. Ha örülség tovább vinni egy háborút, akkor a kapitulálás nem szégyen, hanem csak szerencsétlen kénytelenség, a mely ha okulással jár, még jóra vezethet. A lecke, amelyet ez a kudarc nekünk s az országnak szolgáltatott, ez: a nemzeti jogok terén egyelőre be kell érünk a mai birtokállománnyal s ennek az alapján évtizedeken át a szorgos nemzeti erőgyűjtés politikáját kell folytatnunk olyan területeken, amelyekre nézve a 67-es közjogi alapon is szabadon élhetünk rendelkezési jogunkkal. Ha azután sikerrel folytattuk ezt a politikát belügyeink terén, ha a magyar nyelvet iskolában és közigazgatásban mindenütt érvényre juttattuk s a nemzeti eszme számára a politikai jogok kiterjesztésével megnyertük a népmilliókat, akkor jöhet el az ideje annak, hogy gyarapodott erővel esetleg később bonthassuk ki a most begöngyölt lobogót.

... Ha lelkiismeret és tisztesség van a koalícióban, így kellett volna a békekötés után az országhoz szólania. Akkor azután nem kellett volna a handa-bandázásnak azt a boldogtalan politikáját követnie, amely felfelé suttomban mindent feladott ugyan, de lefelé minden lépésnél, amelyet hátrafelé tenni kényszerült, azt a hazug látszatot próbálta mindig kelteni, hogy minden egyes meghátrálása egy-egy nemzeti vívmányt jelent.

*

Ennek a politikának az volt az első lépése, hogy eltitkolta az ország előtt a paktumot. Nem csupán a tartalmát, hanem magát a tényt is. És amikor tovább titkolni nem lehetett a tényt, mert Bécsben kipattantották, akkor a koalíció egyszerűen letagadta. („Minden sarki hordár tudja . . .”) És tagadták mindaddig, amíg a bosszat lihegő Polónyi a kapitulációnak ezt az okiratát a képviselőházban fel nem olvasta. Sőt még akkor is. Mert még akkor is azt mondták, hogy amit Polónyi felolvastott, az nem paktum, hanem „csak felsorolása azoknak a feltételeknek, amelyek mellett a korona hajlandó volt a koalíciós kabinetet ki nevezni.”

Mi volt a paktum tartalma, ma már mindenki tudja. Ideiglenes kormány alakítása. Az összes katonai kérdések kikapcsolása. A kereskedelmi szerződések utólagos becikkelyezése. Az új ágyuk és hadihajók költségeinek, valamint a kormány egész működési ideje alatt a budget és a régi ujoncjutalék megszavazása. Elkerülhetetlen szükség esetén az ujoncjutalék felemelése. A Tisza- és Fejérváry-kormány ellen minden megtorló lépés mellőzése. Az általános választójog megcsinálása legalább is olyan széles alapon, mint a Kristóffy javaslata. Az új választói törvény alapján az országgyűlés feloszlatása s az új választás után a kormány lemondása.

Külön emeljük még ki a paktumból, mert a későbbi események folyamán nagy szerepet fog játszani, azt a pontot, amely szerint a kormány Ausztriával meg fog egyezni a vámközösségnek a külföldi szerződések lejártáig való fenntartása iránt.

Ez volt a paktum. Van benne nemzeti vívmány? Nincs egy szikrányi sem. A vezérelti és szolgálati nyelv marad, ahogy volt. A jelvény- és cimérvény megoldásáról a kilences bizottság programja alapján sincs többé szó. Pedig ezzel a király még néhány hóval előbb megkínálta a koalíciót. A gazdasági függetlenség is el van temetve. Ellenben a hadügyi költségek szaporulatát az utolsó fillérig meg kell szavazni. Szóval! minden marad a régiben. Pedig egy évvel előbb még ez volt a jelszó: „Vezényszó nélkül nincs béke.” És még néhány héttel előbb is azt mondták Jászberényben: „Addig kell folytatnunk a harcot, míg a status quonál jobbat el nem érhetünk.”

Novum csak egy van a paktumban: az általános választói jog, amiért Fejérváryék ellen a szidalmak egész özöne megindult s amiért Krystóffy kivégezték.

Az történt tehát, hogy a darabontkormány politikáját elejétől végig átvette a koalíció s a királlyal szemben a becsületét kötötte ahhoz, hogy e kötelezettséget teljesíteni fogja az utolsó betűig.

Békekötés ez? Avagy kapituláció?

Dehogy rójjuk mi meg a koalíciót azért, hogy az esztelen harcot beszüntette. Bár inkább soha meg se kezdte volna. De elitéljük és velünk együtt elitéli immár az egész ország azt a lelketlenséget, hogy kudarcát nyíltan be nem vallotta, hanem ehelyett kuruckodással még új károkat, rettenetesen fájdalmasakat, évtizedeken át is alig kiheverhetőket okozott kormányrajutása után az országnak.

(Folytatjuk.)

— Zágráb vármegye kettéválasztása. Zágrárból jelentik: Már régebben hire járt, hogy a kormány Zágráb vármegyének kettéválasztását tervezi. Tegnap aztán az itteni „Obzor” politikai körökben feltűnést keltő cikket

hoz, mely a jelzett tervvel foglalkozva, részletekkel és egy térképpel is támogatja a tervet. A megye kettéosztására szükség lenne azért, mert úgy területének nagysága, mint lakosainak száma szerint a többi horvátországi megyétől elütően nagy. A felosztással egy új megyét nyerne Horvátország, melybe a mostani zágrábi megyéből, az „Obzor“ cikke szerint, elkülönítenének a károlyvárosi, sziszeki, petrinjai, glina, topuszkói, dvori és kosztajnicai járások, Sziszek, Petrinja és Károlyváros városokkal együtt. Az új megye székhelye Petrinja lenne. Az „Obzor“ híréből politikai körökben azt következtetik, hogy a terv, Zágráb vármegye kettéválasztása most már a megvalósuláshoz közeledik.

UJDONSÁGOK.

— **Ferrer emlékünnepek.** A múlt évi október tizenharmadikán kivégzett Ferrer Ferenc spanyol szabadgondolkodó halálának egy éves évfordulóját Fiumében is kegyelettel ünnepelték meg. Az évforduló alkalmából a „Szabadgondolkodók Egyesülete“ tegnap emlékünnepet rendezett, melyen Blasich Mario dr. elnök megindító szavakkal ismertette a tragikus véget ért Ferrer életét és működését. Az elnök nagyhatású beszéde után az egyesület tagjai társasbédre jöttek össze. Tegnap este az ifjú szabadgondolkodók is kivették részüket az ünneplésből, akik a munkásegységlet nagytermében jöttek össze, hogy kegyelettel adózzanak Ferrer emlékének. Az emlékbeszédet Ricotti Arrigo mondta.

— **A delegáció ülése.** A városi állandó bizottság ma délelben Corossacz elsőpolgármester elnöklésével ülést tartott. Az ülésen Kuscher dr., Grossich dr., Duimich, Thiery lovag, Bacich Icilo, Sirola, Zanella és Dumicich bizottsági tagok jelentek meg. A delegáció mai ülésen néhány kisebb jelentőségű ügyet intéztek el, a zárt ülésen pedig adminisztratív ügyek kerültek tárgyalásra.

— **A Mérnök Egyesület alakuló közgyűlése.** A Magyar mérnök és építész egyesület fiúkjának előkészítő bizottsága ez uton is értesíti az érdeklődőket, hogy az alakuló közgyűlést vasárnap, október tizenhatodikán délelőt tíz órakor tartják meg a tengerészeti hatóság második emeleti nagy tanácstermében. A közgyűlési napirend a következő:

1. Az előkészítő bizottság elnökének beszámolója.
2. A megalakulás elhatározása.
3. Az ügyrend megállapítása.
4. A tisztikar megválasztása.

— **Elítélt kivándorló.** Kordanics János huszonhat éves kálnarosztokai illetőségű földműves Péter nevű testvérenek utlevelével akart Amerikába kivándorolni. A kivándorlási házban azonban a rendőri kirendeltség észrevette a turpisságot s Kordanicsot a központi rendőrségre kísérte, ahol letartóztatták. Megmotozásakor értéktárgyat és pénzt nem találtak nála. Ma ítélezett Kordanics felett a rendőrbíróság, mely tíz napi elzárásra s husz korona pénzbüntetésre ítélte. Minthogy Kordanics a pénzbüntetést megfizetni nem tudja, a rendőrség azt további egy napi elzárásra változtatta át.

A büntetés kitöltése után Kordanicsot illetőségi helyére toloncolják.

— **Előléptetés.** A m. kir. pénzügyminiszter Werner Rezső dohányáruraktári ellenőrt dohányáruraktári kezelővé léptette elő.

— **A kikötőből.** A kikötőbe részben a tegnap, részben a mai napon a következő hajók értek: „Jadran“ osztrák gőzös Metkovicból 50 hordó borral és 20 tonna vassal. „Perseveranza“ olasz gőzös Velencéből üresen. „Unione“ olasz vitorlás Ortonából 100 tonna aszfalttal. „Sat“ olasz vitorlás Anconából üresen. „Aghlos Nicolas“ török vitorlás Triesztből üresen. „Hákóczy“ magyar gőzös Valenciából 230 zsák paprikával, 800 hordó olajjal, 200 láda hallal, 100 bál gyapjuval és 400 láda citrommal.

Indult: „Jadran“ osztrák gőzös Triesztbe 30 tonna búzával és tonna fával. „Nogaro“ olasz gőzös Velencébe, 130 tonna fával.

— **Torpedóhajók Fiumében.** A haditengerészet „Reka“ és „Velebit“ torpedóhajói tegnap délután négy órakor Pólából ideértek.

— **Menetrendváltozás a zágrábi üzletvezetőség területén.** Október elsejétől Rumától Indiáig egy tehervonat fog naponta személyszállítással közlekedni, mely Rumáról déli 12 óra 20 perckor fog indulni és Indiára délután 1 óra 19 perckor érkezni, hol Ujvidék felé csatlakozást nyer.

Az **Adonyszabolcs-Tapolca** közti (balatonmelléki) vonalon a Tapolcáról jelenleg reggel négy óra husz perckor induló és a Tapolcára jelenleg este kilenc órakor érkező gyorsvonatok Adony-Pusztaszabolcs és Budapest keleti pályaudvar között egyesítve fognak közlekedni a Fiuméből jövő, illetve a Budapestről Bosznabródba közlekedő gyorsvonattal. Utóbbi gyorsvonat ez okból Adony-Pusztaszabolcsról korábban, azaz délután négy óra huszonegy perckor fog indulni és Balatonfüredre este hat óra negyvenhét perckor, Tapolcára pedig este nyolc óra tizenöt perckor fog érkezni.

A **Sárbogárd-bátaszéki** vonalon a Bátaszékről jelenleg reggel 7 óra 1 perckor induló személyvonat későbbben, azaz d. e. 8 óra 20 perckor fog indulni és Sárbogárdra d. e. 11 óra 33 perckor érkezni. E vonat közvetlen csatlakozást nyer Bátaszéken Baja felől és Sárbogárdon a bosznabródi gyorsvonathoz Budapest felé.

A Sárbogárdról jelenleg este 6 óra 2 perckor induló személyvonat — közvetlen csatlakozással a bosznabródi gyorsvonathoz Budapest felől — korábban, azaz d. u. 5 óra 4 perckor fog indulni.

A Bátaszékről jelenleg este 6 óra 55 perckor induló személyvonat korábban, vagyis este 6 óra 5 perckor fog indulni és Sárbogárdra este 9 óra 35 perckor fog érkezni.

A **bátaszék-ujdombovári** vonalon az ujdombovárról jelenleg éjjel 3 óra 55 perckor induló személyvonat későbbben, azaz reggel 4 óra 35 perckor fog indulni és a Fiume felől érkező gyorsvonathoz csatlakozást nyer.

A **kőrös-belovári** vonalon a Kőrösről jelenleg éjjel 10 óra 40 perckor Belovárra induló vegyesvonat korábban, vagyis este 9 óra 28 perckor fog indulni és nem talál csatlakozást a gyorsvonathoz Budapest felől.

A **zabok-krapinateplic-krapinai** vonalon Zabok-Krapinateplicről a jelenleg d. u. 4 óra 13 perckor és a jelenleg este 9 órakor induló vonat már 8 óra 30 perckor fog indulni.

— **Részeg asszonyok botránya.** Cecilia Anna ötvenkét éves macarscai illetőségű kolodusszony a napokban részeg fejjel nagy botrányt csapott az óváros utcáin, úgy, hogy

egész tömeg kíváncsi verődött össze. A rendőrré bekísérte őt a rendőrségre, ahol letartóztatták. Alig helyezték el az öreg asszonyt a részeg cellájában, máris egy másik alkoholmérgezésben szenvedő asszonyt állítottak elő. Francich Katalin negyvenkilenc éves bescaimiovi illetőségű csavargónő Drenován csinált nagy botrányt, úgy, hogy a rendőri kirendeltség kénytelen volt letartóztatni. A rendőrség aztán mindkét asszonyt megvizsgáltatta a rendőrorvossal, aki megállapította, hogy a folytonos részegeskedés elmebajt idézett elő náluk. A rendőrség erre az asszonyokat a kórház megfigyelő osztályán helyeztette el.

— **Eljárás egy bábaasszony ellen.** Annak idején mi is megírtuk, hogy a városi tisztifőorvosi hivatal feljelentést tett Zupan Mária laibachi illetőségű bábaasszony ellen, aki nosztrifikálatlan oklevel alapján több ízben működött a város területén. Tegnap kellett volna a járásbírósnak a bábaasszony felett ítékeznie, a tárgyalást azonban elhalasztották, minthogy még két tanu kihallgatása vált szükségessé.

Távirat ◀▶ Telefon

A bécsi tanácskozások.

BÉCS, okt. 14. Héderváry miniszterelnök ma reggel Vértessy államtitkár látogatását fogadta s hosszabban értekezett vele. Ma délelőtt tíz órakor Héderváry és Lukács pénzügyminiszter az osztrák miniszterelnökségre hajtottak, ahol folytatták a múlt héten megkezdett banktárgyalásokat. Később a két pénzügyminiszter magára maradt, minthogy a miniszterelnökök eltávoztak időközben s úgy folytatták értekezésüket.

A király Lukács mellett.

BUDAPEST, okt. 14. Bécsi értesülés szerint a pénzügyminiszterek tanácskozásánál a készfizetések felvételéről van szó. A mai tanácskozás megkezdése előtt a két pénzügyminiszter a királynál volt kihallgatáson, ami azt jelenti, hogy a király Lukács álláspontját helyesli.

Miniszterek hazautazása.

BÉCS, okt. 14. Hazai honvédelmi miniszter ma délután Budapestre utazott. A miniszterelnök Lukács kíséretében csak holnap indul el innen, minthogy a banktárgyalásokat ma délután is folytatják.

Visszavont petíciók.

BUDAPEST, okt. 14. A királyi Kuriához ma adták be azt a kérvényt, amelyben a Kálmán Gusztáv kereskedelmi államtitkár kolozsvári első kerületi mandátuma ellen beadott petíciót visszavonják. A kérvényt Apáthy István dr. egyetemi tanár és tíz társa írta alá.

Ugyancsak ma érkezett a Kuriához a Jákói Géza ugodi mandátuma ellen indított petíciót visszavonó beadvány is.

Halálos dinamitszerencsétlenség.

NAGYBÁNYA, okt. 14. Papp József bányafigyelőt kezében egy dinamitpatron ismeretlen okból felrobbant. A robbanás Papot rögön megölte.

Gümőkór,
köhögés,
szamárköhögés,
influenza

csak az orvosok
csak

SIROLIN
„Roche“-t
rendelnek.

Kik vannak a Sirolin „Roche“-ra utalva?

1. A kik hosszú időn keresztül köhögés bántalmában szenvednek.
2. Mindazok, kik tüdő gégehurutban szenvednek.
3. Asztmában szenvedők lényeges könnyebbülést éreznek már rövid használat után.
4. Skizofrénia, migrény, gyulladási, szem- és orrkatarusos gyermekeknek fontos szerepe a Sirolin „Roche“-nak.

▲ táplálkozást nagyban elősegíti.

Csak eredeti csomagolású Sirolin „Roche“-t kérjen, minden utasítást vagy pótkészítmenyt kérünk a leghatározottabban visszautasítani.

F. Hoffmann-La Roche & Co.

Basel (Svájc), Grenzach (Baden).

A receptcsalás százezer**koronát meghalad.**

BUDAPEST, okt. 14. A receptcsalás ügyében a munkásbiztosító-pénztár igazgatósága ma éjjel újból átvizsgálta a könyveket és megállapították, hogy a kár nem huszonöt-ezer, hanem százezer korona. Az igazgatóság erre ma délelőtti újabb beadványt intézett a törvényszékhez, melyben azt kéri, hogy a vádlottak vagyonára százezer korona erejéig rendelkezjen a biztosítási végrehajtást.

Román miniszter balesete.

BUKAREST, okt. 14. Crainitianu román hadügyminiszter és családja automobilbaleset következtében szerencsétlenül járt. A miniszter két bordáját törte el s fején szenvedett könnyebb sérüléseket. A miniszter leánya egyik karját törte el, míg a sóffőr az egyik lábát.

A trónörökös neje a**gyermek védelemért.**

BUDAPEST, okt. 14. Ferenc Ferdinánd trónörökös neje, Hohenberg Zsófia hercegnő elfogadta a gyermekvédő egyesület fővédőségét és megígérte, hogy a jövő tavasszal megjelenik az egyesület diszközgyűlésén. A választmány a közgyűlés alkalmával több ezernyi aláírással ellátott albumot fog a hercegnőnek átadni.

Vilma királynő Budapesten.

BUDAPEST, okt. 14. Vilma hollandi királynő a bécsi gyorsvonattal tegnap Budapestre érkezett s a kolozsvári gyorsvonattal folytatta utját Sinaja felé.

A dél- és közénolaszországi**kolera terjedése.**

RÓMA, okt. 14. Az utolsó huszonnégy órában a következő újabb kolera megbetegedésekről és inálázásokról érkezett hivatalos jelentés:

Molfettán három újabb megbetegedés, Isernián egy haláleset, Acerrán két koleraeset, Aversán hét megbetegedés, Maddalonian pedig három koleraeset fordult elő. Cerignolán két koleraeset történt.

A nápolyi tartományban: Nápolyban 9 megbetegedés, a környékbéli községekben tizenhat és végül Pellezzanon egy megbetegedés fordult elő.

Portugál szerzetesek Óbudán.

BUDAPEST, okt. 14. Tegnap délután egy bécsi telekközvetítő ügynök érkezett ide, aki a Portugáliából kikergetett szerzetesek részére Óbudán telkeket akar vásárolni. Az ügynök tegnap már telekszemlét is tartott a kíséretében levő portugál szerzetessel.

A francia vasutassztrájk.

PÁRIS, okt. 14. Órától-órára terjed a sztrájk és a nagy küzdelem következményei beláthatatlanok. Az általános sztrájk proklamálását minden szindikátus ratifikálta.

A sztrájkoló vasutasok erőszakoskodásai veszedelmes mértéket öltöttek. A brest-párisi vasutvonalon minden jelzőkészülék el van rontva, Rody mellett átvágták a táviróvezetékeket. A sztrájkoló nyílt pályán megállítják azt a kevés vonatot, amely még jár és erőszakkal kényszerítik a munkára önként jelentkezőket, hogy hagyják nyílt pályán a vonatokat.

Lépine rendőrfőnök szigorúan utasította a rendőrségeket, hogy csirájában fojtsanak el minden zavargást és különösen ügyeljenek az apacheokra. A párisi papnevelőintézet házáat berendezték 800 katonára számára, akiket a vidékről hoztak, hogy támogassák a rendőrséget, ha komoly utcai zavargások keletkeznek. A sabotage ijesztő. Ahol nem lehet általánossá

tenni a vasuti sztrájkot, ott a sztrájkolók felszedik a sineket, leszakítják a semaforokat s így lehetetlen a közlekedés, mert vasuti katasztrófák fenyegetnek.

Párisban a villamosok is**sztrájkolnak.**

PÁRIS, okt. 14. A villamos művek munkásai ma kimondták a sztrájkot.

A szerb trónörökös halálos beteg.

BELGRÁD, okt. 14. Sándor szerb trónörökös a hadgyakorlatról hazajövet hastífuszban megbetegedett és állapota sok aggodalomra ad okot. Péter szerb király táviratilag kért egy bécsi orvostanárt súlyos beteg fiához, akinek életéért komolyan aggódnak.

Becsületsértő román pópá.

ARAD, okt. 14. Az itteni törvényszék ma becsületsértésért ötszáz koronára büntette meg Georg János borosjenői román papot, aki Suciu János volt képviselőtől azt állította, hogy ellenfele, Solymossy László báró megvásárolta.

Részletek Mánuel szökéséről.

PÁRIS, okt. 15. A Matin tudósítója meginterjuvotta az Amelie jachtnak Lisszabonba visszaérkezett parancsnokát, aki a menekülő királyi családot Gibraltárba vitte. A kapitány előadta, hogy a hajó eleinte északnyugati irányban haladt. A király kijelentette, hogy Oportóba akar menni, ahol hívei és hű csapatai vannak, kiknek segítségével reméli, hogy Lisszabon ellen vonulhat. A két királyné azonban ellenkezett a király szándékával és így határozták el, hogy Gibraltárba hajóznak.

Mánuel király Franciaországban.

PÁRIS, okt. 14. A lapok híradása szerint Mánuel király tegnap este Páristól ötven kilométernyire levő birtokára érkezett.

A horvátországi választások.

ZÁGRÁB, okt. 14. A hivatalos lapnak tegnap a késő esti órákban megjelent rendkívüli kiadása közli, hogy Horvátországban a rendes választások 28-án, a pótválasztások pedig 29-én és 31-én lesznek.

PÁLMAI I.**fogtechnikai műterme****FIUME,****Riva Szapáry Z. szám II. emeleten van.****Tehervonó lovak eladók**

a Kőbányai Polgári Serfőző fiumei kiviteli telepénél Máv raktár 3/A.

Balkonos utcai szoba,

külön lépcsőházi bejárattal, a város központjában azonnal kiadó. Cim a kiadóhivatalban.

**A Tengerpart minden jogos
panaszt közül és minden
közérdekű felszólalásnak
!! helyt ad. !!**

**Jóság,
ár és
súlyra**

kell a szappan összehasonlításánál és
bevásárlásánál ügyelni. A világ egy
szappana sem éri el a

**Schicht
szarvas
szappanát**

minden jó tulajdonságában, tiszta-
ságában, mosóképeségében, lágyságá-
ban és olcsóságában.

**A „Bristol“-szálloda, kávé-
házában és éttermében (Cor-
sia Deák), a következő lapok
olvashatók:**

A Tenge part
Fiumei Estlap
Il Popolo
La Bilancia
Novi List
Budapesti Közlöny
Budapesti Hírlap
Egyetértés
Magyarország
Magyar Hírlap
Neues Pester Journal
A Nap
Népszava
Pesti Hírlap
Pesti Napló
Pester Lloyd
Az Újság
Vállalkozók Lapja
Borsszem Jankó
Az Élet
Fidibusz
Kakas Márton
Magyar Figaro
Nemzeti Sport
Tolnai Világlapja
Ústökös
A Világ
Győri Újság
Vasárnapi Újság
Győri Hírlap
Agrarier Tagblatt
Obzor
Pokret
Berliner Tageblatt

Neue Freie Presse
Neues Wiener Tagblatt
Wiener Extrablatt
Wiener Journal
Die Zeit
Grazer Tagespost
Das Buch für Alle
Il. Frauen Zeitung
Interessantes Blatt
Fremdbl.v. Bodensee u. Rh.
Leipzig. Ill. Zeitung
Fliegende Blätter
Meggendorfer Blätter
Muskete
Oest. Ill. Zeitung
Pschütt Caticatur
Reise u. Sport
Simplicissimus
Fremdenblatt
Sport im Bild
Oest. Herres Ztg.
Verordnungsblatt
Wiener Caricatur
Wiener Witzblatt
Die Woche
Corriere della Sera
Il Piccolo
Il Piccolo della Sera
Illustr. Italiana
Tribuna
Tribuna Illnstr.
Stampa
L'Illustration
London News

Tisztelettel

Förster Konrad

a „Bristol“ szálló bérlője.

**Szlojikai
sósóvíz**

CZUKORBETEGSÉG ELLEN
speciális gyógyital.
KÖHÖGÉST, REKEDSÉGET, IDULT GYOMOR ÉS
HUGYSZERVI BAJOKAT
GYÖKERESEN GYÓGYÍT.

Főraktár: Stenczl és Fritsch cégnél
Fiume. Telefon 944. szám.

„DE LA VILLE“
SZÁLLODA, KÁVÉHÁZ ÉS ÉTTEREM
FIUME, DEAK-KORZÓ.

— A magyarság találkozó helye. —
Az étteremben délelőtt 9 órától izletes
villásreggeli olcsó áron.
A kávéházban esténként KOVÁCS JÓZSEF
jóhírnevű kaposvári cigányzenekara hang-
versenyez.
Minden vasárnap d. u. 4-6 uzsonnázene.
TULAJDONOS:
ifjú BUDAI KÁROLY

BROTT LAJOS
vegytisztító és ruhajavitó intézet
Fiume, Vicolo della Germania I. sz.

Malosek Pál
szobafestő, cimfestő és mázó

A fiumei és környékbeli magyarság
figyelmébe ajánlja szolgálatait. Vá-
lal minden e szakba munkát — új
épületek teljes festését is — olcsón
és kifogástalanul.
Cim: Via Caserma 5. sz., I. em.

Hirdetéseinkre

felhívjuk

olvasóink figyelmét

Harisnyakötőde Fiumében.
Deák korzó 26. sz.

Elvállal minden e szakmába vágó mun-
kát, úgy kör- mint hosszugépen. Haris-
nya fejelések jutányos árban végeztetnek
Minél több szives megbízást kér

Czimmermann Györgyné.

AURORA kávéház
Velence Szt Márktér

Kitünő fagyalt, tea kávé, cso-
koladé, cukrászsütemények stb.
Előzékeny kiszolgálás.
Kiránduló társaságoknak és
iskoláknak olcsóbb árak.

Bonin penzió Velence

Corte Barozzi, a Britania-
szálló mellett. !!

Kitünő bécsi konyha, különösen
magyarok és osztrákok által látog-
gatva, egy percnyi távolság a
Márkus-tértől.

Pauly és Tsa Velence

Ponte Consorzi, a Szt. Márktér mellett.

Saját készítményű műbutorok, márvány-, bronz-, mozaik-
és üveggészletek óriási raktára.

Szabad megtekintés. **78 kiállítási terem.**

Magyar
ügyvezető.

Bazar al Buon Mercato NEMES HENRIK
Fiume, Via Fiumara 4. Legjobb és legolcsóbb bevásárlási
forrás. Állandó nagy raktár min-
dennemű cipőkben, harisnyákban, kiegészítő tászkákban, utazási cikkekben,
gyermekjáték, diszműtárgyak, gyermekkocsik, játékkártya, ernyők és sárcipőkben.
Leszállított árak.

Fiume első, legnagyobb és
legjobb hírnevű óraüzete

Alapított 1880.

Alapított 1880.

Nattich Heinrik - Fiume (Corso)
CHRONOMÉTER ÉS MŰORÁS.

Különlegességi raktár valódi genfi és Glas-
hütte-féle gyártmányú elsőrendű órákban
és chronométerekben.

BONAVIA

nagyszálló és étterem

Via Edm. de Amicis 4 Fiume

56 szoba. - Tágas éttermek, nyáron szép
kethelyiséggel. - Magyar konyha. - Tiszta
magyar és külföldi borok. - Kőbányai Pol-
gári Sör. Olcsó árak!

SZABO VIKTORIA MOSODÁJA

Via Serpentina 20. sz.

Gyűjtőhely: Via Alessandrina 4. a kapu alatti tözsdében

Marólug nélküli kézi mosás.

Mindenféle női piperék, férfi-ing,

gallér, kézelő stb. a legpontosabban

:: elkészítve házhoz szállítanak. ::

Minden a kihordás vagy szét-
küldés körül felmerülő panaszt te-
lefon vagy levelezőlap útján szives-
kedjenek nekünk bejelenteni.

Peric Péter

FIUME - Via Lodovico Kossuth 19.

Egyedüli specialista va-
dász- és hegymászó vala-
mint különlegesség cipőkben.

Pontos kiszolgálás.
Jutányos árak.

Ujságelárusítók (rikkancsok)

jó heti fizetéssel és eladási
jutalékkal felvétetnek
„A TENGERPART“ kiadóhiva-
talában Vicolo dell' Ospedale,
Wurzer-ház.

Magyar Vendéglő

Fiume, Riva Szápáry, az Adria palota mellett.
Magyar étterem. Kizárólag magyar konyha.

Közvetlen termelőktől beszerelt ma-
gyar borok. Kitünő villás reggeli.

Mérsékelt árak.

Az átutazó és a helybeli magyarság
találkozó helye. Elegáns vendégszobák
tengeri kilátással kaphatók.

Tulajdonos:

Telef. 11-49

LIBERMANN IZSO

A Tengerpart
telefonszáma **229**

Americana

kémiai ruhatisztító intézet ame-
rikai minta szerint.

Értesítem n. é. közönség arról, hogy
amerikai utamról hazatérve, a via Governo
5. szám alatt a egy amerikai rendszerű,
teljesen modern gépekkel felszerelt kémiai-
ruhatisztító intézet nyitottam.
Számos megbízást kér.

M. Löwinger.

A Tengerpart
kiadóhivatala és
szerkesztősége
a Vicolo dell' Ospedaleban
levő Wurzer ház I. emele-
tén van.

Bátorkodom uraságod nagybecsű figyelmét ezúton felhívni

„MERCUR“

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEMRE,

hol minden a nyomdászat terén előforduló munkák a legpon-
tosabb és legszebb kivitelben saját felügyeletem alatt készül-
nek. Uraságod saját érdekében cselekszik, ha nyomtatvány
szükségletének beszerzése előtt b. rendelési szándékáról műin-
tézetemet telefon útján értesíti.

TELEFON 932

Kiváló tisztelettel
CHILKO JÓZSEF

a „MERCUR“ könyvnyomda
tulajdonosa.

TELEFON 932

SCHÖN I. :: Szépség és hajápolási terme :: SCHÖN I.

Via Governo 2. II. em.

A legújabb módszer szerinti arc- kéz- láb-ápolás
(manicur, pedicur) villanyos arcmasszás (vibrations
massage) szemölcslevétel és arcban levő szőr eltá-
volítása, tyukszemvágás stb. Diszfűlések elvállal-
tatnak. Fésűlések és hajmosások a rendelő lakásában
is elvégeztetnek.

Telefon 11-88.